

Кіпоренко Г.С., Дейнеко Т.С.

АНАЛІЗ СТАНУ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛІЗАЦІЄЮ «ОХОРОНА ПРАЦІ»

Нещасні випадки та професійні захворювання в Україні трапляються у 5-8 разів частіше ніж в інших промислово розвинутих країнах світу.

Майже третина аварій та нещасних випадків на виробництві пов'язана з незадовільним знанням або нерозумінням працівниками правил охорони праці, що є наслідком серйозних недоліків у навчанні як на виробництві, так і в закладах освіти. Причини групових нещасних випадків, ряду аварій та катастроф, що супроводжувалися численними жертвами і травмуванням людей, свідчать про істотні недоліки в підготовці керівників усіх рівнів та спеціалістів у галузі охорони праці. У зв'язку з цим необхідно удосконалити систему підготовки кадрів за напрямком «Охорона праці» таким чином, щоб задовольнити потреби народного господарства у висококваліфікованих спеціалістах, які володіли б необхідним обсягом знань, умінь та навичок для розпізнавання техногенних небезпек, запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного походження, захисту людей та навколишнього природного середовища у разі виникнення цих ситуацій, ліквідації їх наслідків.

Відповідно до кваліфікаційних вимог мінімальний освітній рівень для інженера з охорони праці найнижчої категорії – повна вища освіта відповідного напрямку підготовки (спеціаліст), для отримання 1 або 2-ої категорії необхідний стаж роботи за спеціальністю.

В Україні підготовку фахівців за напрямком «Охорона праці» здійснюють Університет цивільного захисту України (обсягом 50 осіб) та Національний університет водного господарства та природокористування (обсягом 40 осіб). Випуск зазначених фахівців не здійснювався у зв'язку з тим, що підготовка їх розпочалася з 2007 року. Українська інженерно-педагогічна академія веде підготовку спеціалістів та магістрів за напрямком «Безпека життєдіяльності та охорона праці». Перший випуск за цим напрямком відбувся у 2011 році (16 осіб: 10 магістрів та 6 спеціалістів). Інститут післядипломної освіти інженерно-педагогічних працівників (м.Донецьк) – відокремлений структурний підрозділ Державного вищого навчального закладу «Університет менеджменту освіти» IV рівня акредитації інноваційно-

дослідницького типу робить підготовку фахівців з метою отримання вищої освіти за спеціальністю «Охорона праці».

Отже фахівців у даній галузі дуже мало, існує дефіцит інженерів з охорони праці, а натомість ринок праці заповнено спеціалістами розрекламованих напрямків освіти: економістами, юристами, менеджерами. Для розв'язання проблеми невідповідності попиту та пропозиції на ринку праці необхідно формування системи безперервної підготовки кадрів у системі шкільної та вищої освіти за спеціалізацією «Охорона праці», надання змісту освіти міжнародної орієнтації, створення ефективної системи управління охороною праці та підвищення вмотивованість абітурієнтів, наближення змісту освіти до реальних потреб ринку праці.